АНАЛИЗ И ОЦЕНКА
НА ЗДРАВОСЛОВНОТО СЪСТОЯНИЕ НА УЧЕНИЦИТЕ
В ОБЛАСТ ВЕЛИКО ТЪРНОВО ЗА 2019 ГОДИНА

Анализът и оценката на здравословното състояние на учениците от 7 до 18 - годишна възраст в област Велико Търново за учебната 2019/2020 година са изготвени на базата на:

- обобщените от медицинските специалисти в училищата данни за здравословното състояние на обслужваните от тях ученици, въз основа на предоставените им от личните лекари талони за резултатите от профилактичните прегледи, съгласно Наредба №3 на МЗ за здравните кабинети в детските заведения и училищата (обн. ДВ, бр. 38/2000 г.);
- Наредба №8 на МЗ за профилактичните прегледи и диспансеризацията (обн. ДВ, бр. 92/2016 г.);
- схема за анализ на здравословното състояние на децата с приложени таблици (писмо на МЗ №32-00-138 от 06.10.2005 г. и изменения от 06.03.2007 г).

I. Обслужван контингент

През учебната 2019/2020 година, по данни на Регионално управление на образованието – Велико Търново, в училищата на областта са учили общо **19 883 ученика на възраст от 7 до 19-годишна възраст**, разпределени в **1 508 паралелки**. Броят на учениците на възраст 7 – 13 г. е общо 12 817 (6 469 момчета и 6 348 – момичета), а този на учениците на възраст от 14 до 19 години – 7 066 (3 504 момчета и 3 562 момичета) – *таблица I.*

С профилактични прегледи са обхванати общо **19 363** ученика, т.е. **97,38 %** от всички ученици.

Относителният дял на учениците, обхванати с профилактични прегледи е различен за отделните общини и се движи в границите от 90,30% (в община Стражица) до 100% (в общините Павликени, Сухиндол, Златарица, П. Тръмбеш и Лясковец).

Относителният дял на учениците, обхванати с профилактични прегледи по общини и за областта е представен в *приложение 1*.

Община	Общ брой ученици	Общ брой ученици, обхванати с профилактични прегледи	Относителен дял (%)
В. Търново	8 597	8 287	96,39 %
Г. Оряховица	3 448	3 421	99,22 %
Свищов	2 406	2 319	96,38 %
Павликени	1 628	1 628	100 %
Сухиндол	150	150	100 %
Елена	756	746	98,54 %
Златарица	329	329	100 %
Стражица	887	801	90,30 %
П. Тръмбеш	1006	1006	100 %
Лясковец	676	676	100 %
ЗА ОБЛАСТТА:	19 883	19 363	97,38 %

Приложение 1. Относителен дял на обхванатите с профилактични прегледи ученици в областта и по общини (в %) през учебната 2019/2020 година.

Обхватът на учениците с профилактични прегледи – 97,38% е малко по-висок от този през предходната учебна година – 94,97%.

II. Антропометрични показатели – ръст и телесна маса

Оценката на антропометричните показатели е направена на базата на средните стойности (x) и стандартното отклонение (s) на същите по възраст и пол, като се оформят следните групи:

- I група норма (x±1s) – включва учениците, чиито показатели са в границите на средната стойност;
- II група разширена норма – включва учениците, при които антропометричните показатели са между (x±1s) и (x±2s);
- III група извън нормата – включва учениците, чиито антропометрични измервания са под (x–2s) и над (x+2s).

1. По показателя ръст:

В **I група норма** попадат общо **15 158** от обхванатите с профилактични прегледи ученици **(78,28%),** от които 7 522 момчета или 77,02% от всички момчета, обхванати с профилактичен преглед и 7 636 момичета – 79,57% от всички момичета.

При разпределението по пол в групата от 7 до 14 години броят на момчетата е по-висок от този на момичетата – съответно: 5 047 момчета срещу 4 891 момичета, докато при учениците на възраст от 14 до 18 години броят на момчетата е по-малък от този на момичетата (съответно 2 545 момчета и 2 675 момичета).

Във **II група разширена норма** попадат **3 170 ученици – 16,37%** от всички ученици, обхванати с профилактични прегледи. Разпределението по пол е, както следва: 1 643 момчета (16,82% от всички профилактирани момчета) и 1 527 момичета (15,91% от всички профилактирани момичета).

Във възрастовата група от 7 до 13 години попадат 992 момчета и 934 момичета, а в групата 14 – 18 години – 651 момчета и 593 момичета.

В **III група извън нормата** са **1 035** ученика или **5,35%** от всички ученици, обхванати с профилактични прегледи. Разпределението на учениците в подгрупите е, както следва:

- В подгрупа (x–2s) попадат общо **392** ученика – **2,02%** от учениците, обхванати с профилактични прегледи. Момичетата с по-нисък ръст от нормата са по-малко от момчетата в тази група – съответно 191 момичета срещу 201 момчета;

- В подгрупа (x+2s) са общо **643 ученика** – **3,32%** от всички ученици, преминали профилактични прегледи, като броят на момчетата е по-голям от този на момичетата – 330 момчета и 313 момичета.

2. По показателя телесна маса:

В **I група норма** попадат общо **15 006** от обхванатите с профилактични прегледи ученици **(77,50%),** 7 496 момчета – 76,76% от всички момчета, обхванати с профилактичен преглед и 7 510 момичета – 78,25% от всички профилактирани момичета.

Разпределението по пол в двете възрастови подгрупи е, както следва: 4 961 момчета и 4 863 момичета на възраст от 7 до 14 години, и 2 535 момчета и 2 647 момичета на възраст от 14 до 18 години.

Във **II група разширена норма** са **3 152 ученици – 16,28%** от всички ученици, обхванати с профилактични прегледи. В тази група броят на момчетата е малко по-голям от този на момичетата – съответно 1 636 (16,75% от всички прегледани момчета) срещу 1 516 (15,80% от всички прегледани момичета).

Разпределението по пол в двете възрастови подгрупи е, както следва: 1 038 момчета и 949 момичета на възраст от 7 до 14 години, и 598 момчета и 567 момичета на възраст от 14 до 18 години.

В **III група извън нормата** са **1 205 ученици – 6,22%** от учениците, обхванати с профилактични прегледи. Разпределението в отделните подгрупи е следното:

- В подгрупа (x–2s) попадат **403 ученици – 2,08%** от всички ученици, обхванати с профилактични прегледи. Броят на момчетата е малко по-голям от този на момичетата – съответно 204 срещу 199;

- В подгрупа (x+2s) са общо **802 ученици** – **4,14%** от всички ученици, обхванати с профилактични прегледи. Разпределението по пол в тази подгрупа показва, че момчетата преобладават спрямо момичетата – 430 момчета (4,40% от всички момчета) срещу 372 момичета (3,88% от всички момичета).

Разпределението на учениците по пол и възрастови групи според оценката на ръста и телесната маса е представено на *таблица II.1* и *таблица II.2*.

В сравнение с предходните две учебни години по отношение на антропометричните показатели на учениците (ръст и телесна маса) не се наблюдава значителна промяна *(приложение 2)*.

Показател		Учебна година		
		2017/2018	2018/2019	2019/2020
Ръст	I група норма	80,38%	77,20%	78,28%
	II група разширена норма	14,69%	17,43%	16,37%
	III група извън нормата	4,72%	5,37%	5,35%
Телесна маса	I група норма	79,07%	76,43%	77,50%
	II група разширена норма	14,86%	17,28%	16,28%
	III група извън нормата	6,07%	6,29%	6,22%

Приложение 2. Разпределение на учениците в област Велико Търново според ръста и телесната им маса (в %).

III. Показатели за физическа дееспособност

Почти всички ученици, покривали нормативите за физическа дееспособност са **получили оценка над среден (3)** – **19 475** (97,95% от общия брой ученици), от които момчетата са **9 758** (97,84% от всички момчета), а момичетата – **9 717** (98,05% от всички момичета).

През учебната 2019/2020 година **освободените от часовете по физическо възпитание ученици** са общо **341** (1,72% от общия брой ученици), сред които преобладават момичетата – 209 момичета (61,29% от

освободените ученици) срещу 132 момчета (38,71%). Делът на освободените от физическо възпитание ученици във възрастовата група 14 - 19 години е малко по-голям спрямо този в групата 7 - 13 години – съответно 2,89% от всички ученици на възраст 14 - 19 години (204 ученика) срещу 1,07% от групата 7 - 13 годишни (137 ученика).

Резултатите за физическата дееспособност на учениците от област Велико Търново са представени в *таблица III*.

IV. Диспансерно наблюдение на учениците в област Велико Търново през учебната 2019/2020 година

В областта през отчетния период, на диспансерно наблюдение са подлежали **1 424 ученика (7,35%** от учениците, обхванати с профилактични прегледи).

Структурата на заболяванията сред учениците, подлежащи на диспансерно наблюдение е следната:

1. **Болестите на нервната система и сетивните органи** са най-разпространените заболявания сред учениците на диспансерно наблюдение – **790 ученика** (55,48%). Водещи в тази група са: заболяванията на очите – различна степен на намаление на зрението на едното или двете очи – при 668 ученика, следвани от епилепсия (67 ученика) и детска церебрална парализа (20 случая).

2. **Заболяванията на дихателната система** заемат **втора позиция** (**313** диспансеризирани – 21,98%). Най-разпространеното заболяване в групата е **бронхиалната астма** (с преобладаващ алергичен компонент и неалергична астма) – общо 270 диспансеризирани, следвана от **алергичните ринити** (33 ученика) и **хроничния бронхит** (8 диспансеризирани).

3. **Психичните разстройства** се нареждат на **трето място** сред заболяванията при диспансеризираните ученици – **133 ученика (9,34%)**, като водещи в групата са: други поведенчески и емоционални разстройства – 70 случая, генерализирани разстройства в развитието (в т. ч. аутизъм) – 38 диспансерни, други невротични разстройства – 6 случая, следвани от шизофрении и биполярно афективно разстройство – по 5 диспансеризирани.

4. **Болестите на ендокринните жлези и обмяната** заемат **четвърта позиция** – **51 ученика** (3,58%), от които 30 са с инсулинозависим диабет без усложнения.

5**. Болестите на сърдечно-съдовата система** се нареждат на **пето място** – 37 ученика (2,60%), като водещи заболявания в групата са: есенциална хипертония (13 случая), други неточно определени болести на сърцето (12 случая) и митрален пролапс – 4 диспансеризирани ученика.

6. **Вродените аномалии на органи и системи** заемат **шесто място** с **29 диспансеризирани ученика (2,04%). С** най-голям дял в тази група са учениците с вродени аномалии на сърцето (10 диспансеризирани) и с други остеохондроплазии (6 случая).

7. **Болестите на костно-мускулната система и съединителната тъкан се нареждат на седма позиция – 22 диспансеризирани (1,54%).** Преобладаващите заболявания в тази група са юношеска остеохондроза на таза, бедрената кост и др. (10 ученика) и други юношески артрити (5 ученика).

Диспансерното наблюдение на учениците в област Велико Търново е представено *в таблица IV*.

V. Регистрирани заболявания (само новооткрити заболявания) при профилактичните прегледи на учениците през 2019 година в област Велико Търново

С **новооткрити заболявания** са **731 ученика** от обхванатите с профилактични прегледи общо **19 363 ученика (3,77%).**

Най-разпространените новооткрити заболявания сред учениците са: **смущения в зрението** (275 ученика), **затлъстяване** (182 ученика), **астма** (83 ученика), следвани от хроничен бронхит (27 ученика), специфично забавяне в развитието – 21 ученика, алергичен ринит (18 ученика), епилепсия (17 ученика), вродени аномалии (16 ученика) и гръбначни изкривявания – 6 ученика.

Регистрираните заболявания и аномалии при основния профилактичен преглед на учениците в област В. Търново са представени на *таблица V.*

ОБЩИ ИЗВОДИ:

1. В област Велико Търново през учебната 2019/2020 година, обхватът с профилактични прегледи на учениците от 7 до 19-годишна възраст леко е увеличен в сравнение с предходната учебна година – съответно 97,38% за 2019 г. и 94,94% за 2018 г. По-нисък спрямо останалите общини остава обхватът с профилактични прегледи на учениците в община Стражица (90,30%).

С цел установяване на причините за по-ниския обхват на профилактичните прегледи в някои общини на областта за учебната 2018/2019 г. беше проведено проучване сред медицинските специалисти от здравните кабинети в училищата, резултатите от което показаха, че

причините са комплексни и към тях отношение имат родителите, личните лекари на учениците, както и недобрата комуникация между отделните структури. В тази връзка РЗИ – Велико Търново ще продължи активно да работи с оглед постигане на 100% обхват на учениците от всички общини с профилактични прегледи, което е гаранция за ранно откриване на заболявания и своевременното им лечение.

2. Почти всички ученици в областта, обхванати с профилактични прегледи, са с нормални антропометрични показатели (вкл. и учениците във II група разширена норма): за ръст – 94,65% и за телесна маса – 93,78%, като в сравнение с предходната учебна година делът им се запазва почти същия (съответно 94,63% и 93,71%).

Въпреки това 6,22% от обхванатите с профилактични прегледи ученици са с отклонения по показателя телесна маса, а 5,35% – по показателя ръст, което увеличава риска за здравето им в по-късна възраст. В сравнение с предходната учебна година делът на учениците с отклонения от нормалните ръст и тегло се запазват почти същите (съответно 6,29% и 5,37%).

3. Почти всички ученици (97,95%), покривали нормативите за физическа дееспособност са получили оценка над среден 3, което е относително благоприятен резултат.

4. Структурата на болестите сред учениците от 7 до 19-годишна възраст, подлежащи на диспансерно наблюдение се запазва същата в сравнение с предходната учебна година – отново първо място заемат болестите на нервната система и сетивните органи, следвани от болестите на дихателната система, психичните разстройства и болестите на ендокринните жлези и обмяната.

5. Прави впечатление непълната корелация на данните за новооткритите заболявания, подлежащи на диспансерно наблюдение, и броя на фактически диспансеризираните деца.

Анализът на данните, предоставени от медицинските специалисти от здравните кабинети в област Велико Търново относно здравословното състояние на учениците от 7 до 18-годишна възраст показва, че се наблюдават някои неблагоприятни резултати по отношение на: антропометричните показатели; честотата на разпространение на болестите на нервната система и сетивните органи, на дихателната система, ендокринните жлези и обмяната, и психичните разстройства.

Анализът на резултатите от профилактичните прегледи на учениците обуславя необходимостта от провеждане на системни профилактични и промотивни дейности в училищата на областта с цел подобряване на здравето на учениците и намаляване на риска от преждевременно развитие на хронични неинфекциозни заболявания сред тях.

П Р Е П О Р Ъ К И
ЗА ПОДОБРЯВАНЕ НА ЗДРАВОСЛОВНОТО СЪСТОЯНИЕ НА УЧЕНИЦИТЕ

Към ръководството на общините:

1. Осигуряване и поддържане на материално-техническата база на учебните заведения в съответствие с нормативната база. Оптимизиране на материално-техническата база – обзавеждане с учебна мебел, съобразена с възрастта и ръста на учениците и с оглед профилактика на гръбначните изкривявания.

2. Създаване на условия за осигуряване на здравословно хранене на учениците, отговарящо на физиологичните норми и изисквания, в съответствие с Наредба № 37 от 21 юли 2009 г. за здравословното хранене на учениците (Обн. ДВ, бр. 63 от 7 август 2009 г.).

3. Осигуряване на медицинско обслужване на учениците в училищата, съгласно Наредба №3 на МЗ за здравните кабинети в детските и учебни заведения (Обн. ДВ, бр. 38 от 2000 г.; изм. ДВ, бр. 83 от 2000 г.).

Към ръководствата на училищата:

1. Поддържане на материално-техническата база в училищата, в съответствие със санитарно-хигиенните изисквания с цел осигуряване на оптимални условия за растеж и развитие на учениците.

2. Осигуряване на хранене на учениците, отговарящо на физиологичните норми и изисквания, в съответствие с Наредба № 37 от 21 юли 2009 г. за здравословното хранене на учениците (Обн. ДВ, бр. 63 от 7 август 2009 г.).

3. Организиране и провеждане на разнообразни форми на спорт и туризъм с учениците.

4. Съвместна работа с медицинския специалист в училището по отношение на организиране и провеждане на здравно-образователни дейности с ученици и родители по теми свързани с рисковете фактори за хронични незаразни болести – нездравословно хранене, ниска физическа активност, тютюнопушене, злоупотреба с алкохол, както и за профилактиката на заразните и паразитни заболявания.

5. Включване на училищата и в изпълнението на действащи програми (регионални, национални и международни) за профилактика на болестите и промоция на здравето на децата.

6. Оказване на съдействие при организиране и провеждане на редовни занимания по лечебна физкултура за учениците с гръбначни изкривявания и затлъстяване, които да се осъществяват под ръководството на кинезитерапевт или рехабилитатор.

7. Информиране на родителите за необходимостта от предоставяне на данни за проведените профилактични прегледи на децата им.

8. Запознаване на родителите с резултатите за здравословното състояние на учениците с цел предприемане на мерки от тяхна страна за здравословно хранене и повишаване на двигателната активност на децата.

Към медицинските специалисти от здравните кабинети в училищата

1. Организиране и провеждане на промотивни и профилактични дейности за предотвратяване или ограничаване на рисковите за хроничните незаразни болести фактори в по-късна възраст – нездравословно хранене, ниска физическа активност и други, сред ученици и техните родители.

2. Участие в изготвяне на седмичните менюта и контрол по спазване на изискванията за здравословно хранене на учениците, съгласно Наредба №37 от 21 юли 2009 г. за здравословното хранене на учениците (Обн. ДВ, бр. 63 от 7 август 2009 г.)

3. Съдействие при включване на ученици с гръбначни изкривявания и със затлъстяване в групи по лечебна физкултура и при провеждане на заниманията.

4. Съдействие за изпълнението на действащи програми (регионални, национални и международни) за профилактика на болестите и промоция на здравето на учениците.

5. Участие в провеждането на профилактични и противоепидемични дейности за предотвратяване възникването и ограничаване на разпространението на заразни и паразитни заболявания в учебните заведения.

6. Осъществяване на контрол върху текущото хигиенно състояние на училището.

7. Активно събиране от родителите на данните за проведените от ОПЛ профилактични прегледи на децата им.

8. Участие в среща за запознаване на родителите с резултатите за здравословното състояние на учениците.

ТАБЛИЦИ
КЪМ АНАЛИЗ НА ЗДРАВОСЛОВНОТО СЪСТОЯНИЕ НА УЧЕНИЦИТЕ
В ОБЛАСТ ВЕЛИКО ТЪРНОВО ЗА УЧЕБНАТА 2019/2020 ГОДИНА

Име на институцията - РЗИ - Велико Търново

Адрес: Велико Търново, ул. Н. Габровски № 23, телефон 062/614 347

I. Обслужван контингент

Общ брой паралелки	Общ брой ученици	От тях на възраст			
		7-14 г.		14-18 г.	
		момчета	момичета	момчета	момичета
1508	**19883**	**6469**	**6348**	**3504**	**3562**

II. Данни за антропометричните показатели

1. Сборна таблица за оценка на ръста на учениците от училището

I група норма				II група разширена норма				III група извън нормата							
брой ученици (X ± 1S)				брой ученици между (X ± 1S) и (X ± 2S)				под (X - 2S)				над (X + 2S)			
7-14 г.		14-18 г.		7-14 г.		14-18 г.		7-14 г.		14-18 г.		7-14 г.		14-18 г.	
Мом-чета	Моми чета	Мом-чета	Моми чета	Мом-чета	Моми чета	Мом-чета	Моми чета	Мом-чета	Момичета	Мом-чета	Моми-чета	Мом-чета	Моми чета	Мом-чета	Мом и-чета
5012	**4926**	**2510**	**2710**	**992**	**934**	**651**	**593**	**99**	**107**	**102**	**84**	**186**	**185**	**144**	**128**

2. Сборна таблица за оценка на телесната маса на учениците от училището

I група норма				II група разширена норма				III група извън нормата							
брой ученици (X ± 1S)				брой ученици между (X ± 1S) и (X ± 2S)				под (X - 2S)				над (X + 2S)			
7-14 г.		14-18 г.		7-14 г.		14-18 г.		7-14 г.		14-18 г.		7-14 г.		14-18 г.	
Мом-чета	Моми чета	Мом-чета	Моми чета	Мом-чета	Моми чета	Мом-чета	Моми чета	Мом-чета	Момичета	Мом-чета	Моми-чета	Мом-чета	Моми чета	Мом-чета	Мом и-чета
4961	**4863**	**2535**	**2647**	**1038**	**949**	**598**	**567**	**101**	**87**	**103**	**112**	**230**	**212**	**200**	**160**

***Забележка**:* x - средна стойност; s – стандартно отклонение;

Индивидуалната оценка на ръста и телесната маса за всеки ученик се определя по таблиците, посочени в Приложение № 10.

III. Изследване на физическа дееспособност

Показател	**Общ брой ученици**	**7 - 14 г.**		**14 - 18 г.**	
		Момчета	Момичета	Момчета	Момичета
Брой ученици, получили оценка над среден (3) при изследване на физическата дееспособност	19 475	6 326	6 211	3 432	3 506
Брой ученици, освободени от часовете по физическо възпитание	341	66	71	66	138
Брой ученици, включени в групи по лечебна физкултура в училище	67	22	16	17	12

***Забележка:** Измерванията на показателите за физическа дееспособност се извършва от учителя по физическо възпитание.*

IV. Диспансерно наблюдение

МКБ 10	Заболявания, които изискват диспансерно наблюдение	Брой диспансерни ученици			
1	2	3			
код		7-14 г.		14-18 г.	
		М	Ж	М	Ж
A 07.8	Други протозойни чревни болести				
A 15.0	Туберкулоза на белите дробове				
A 15.3	Туберкулоза на б. дробове, потвърдена с неуточн. методи				
A 16.0	Туберкулоза на б. дробове с отр. бакт. и хист изсл.				
B 18.1-18.8	Хроничен вирусен хепатит B				
B 67.0	Ехинококоза				
B 75	Трихинелоза				
B 80	Ентеробиоза				
C 22	Злокачествено новообразувание на черния дроб			1	
C 40	Остеосарком				
C 64	Злокачествено новообразувание на бъбрека				
C 69	Злокачествено новообразувание на окото		1		
C 71.0	Злокачествено новообразувание на главния мозък	1	2		

C 72.0	Злокачествено новообразувание на гръбначн. мозък				
C 75.1	Злокачествено новообразувание на хипофизата				
C 81.9	Болест на Hodgking				
C 91.1	Лимфоидна левкемия				
C 92.1	Хронична миелоидна левкемия				
C 95.9	Левкемия		3		
D 50.0	Желязонедоимъчни анемии, от хр.загуба на кръв				
D50.9	Желязонедоимъчна анемия, неуточнена			1	
D 56.1 -9	Таласемия	5			1
D 58-59	Хемолитични анемии	1			
D 60-61	Апластична анемия				
D 61.0	Конституционална апластична анемия				
D 66	Вроден дефицит на фактор VIII			1	
D 68	Хемофилия	1		1	
D 69.0	Пурпура и др. хеморагични състояния	1			
D 69.6	Тромбоцитопения, неуточнена				
E 03.1	Вроден хипотиреоидизъм		2	1	
E 04.0	Нетоксична дифузна гуша				
E 05.0	Тиреотоксикоза с дифузна гуша				2
E 06.3	Тиреоидит на Хашимото		2	1	
E 07.1	Дисхормонална гуша				
E 10.4	Инсулинозависим диабет с неврологични усложн.		1		4
E 10.9	Инсулинозависим диабет, без усложнения	8	8	4	10
E 22.0	Хиперфункция на хипофизата				
E 23.2	Безвкусен диабет	1		1	
E 24.0	Синдром на Cushing с хипофизарен произход				
E 28.2	Синдром на поликистоза на яйчниците		1		1
E 30.0	Закъснял пубертет				
E 34.3	Нанизъм некласифициран другаде		2		
E 84.0	Муковисцидоза	1	1		
F 20.0	Шизофрении			4	1
F 31	Биполярно афективно разстройство			1	4
F 32	Депресивен епизод		1		1
F 40	Фобийни тревожни разстройства		1		
F 41	Други тревожни разстройства		1		
F 44	Дисоциативни /конверсионни/ разстройства			1	
F 48	Други невротични разстройства	2	4		
F 84	Генерализирани разст. в развитието детски аутизъм	20	5	12	1

F 90	Хиперкинетични разстройства	3	1		
F 98	Др. поведенчески и емоционални разстройства	40	9	14	7
G 04.8	Енцефалити				
G 11.0	Вродена непрогресираща атаксия			1	
G 12.0	Детска спинална мускулна атрофия, I тип	1			
G 35	Множествена склероза				
G 40.0-40.8	Епилепсия	22	18	10	17
G 54.1	Увреждане на лумбосакралния плексус				
G 71.0	Първични мускулни увреждания		1		
G 80.0-80.8	Детска церебрална парализа	7	8	3	2
G 83.0	Други паралитични синдроми				
G 91.0	Хидроцефалия	1	1		1
G 93.0	Др. увреждане на главния мозък				
H 26.0	Детска, юношеска и пресенилна катаракта	1			
H 33.5	Други форми на отлепване на ретината		1	2	
H 40.0	Глаукома		1		
H 40.5	Вторич. глаукома, дължаща се на болести на окото			1	
H 46	Неврит на зрителния нерв	1		1	
H 54.0	Слепота и намалено зрение			1	
H 54.1	Слепота на едно око и намал. зрение на другото				
H 54.4	Слепота на едното око	1	1	1	
H 54.2	Намаление на зрението на двете очи	179	216	70	181
H 54.5	Намаление на зрението на едното око	4	5	7	6
H 65.2	Негнойно възпаление на средното ухо				
H 90	Глухота	3	5	4	3
H 93.3	Болести на слуховия нерв		1	1	
I 00	Ревматизъм без данни за засягане на сърцето				
I 09.0-09.2	Други ревматични болести на сърцето				
I 10	Есенциална /първична/ хипертония	2		5	6
I 11	Хипертонична болест на сърцето			1	1
I 34.0	Митрална (клапна) инсуфициенция		1		1
I 34.1	Митрален (клапен) пролапс		1	1	2
I 35.0	Аортна (клапна) стеноза	1			
I 44.2	Атриовентрикуларен блок, пълен	1			
I 45.6	Синдром на преждевременното възбуждане	1		1	
I 51.8	Други неточно определени болести на сърцето	3	4	4	1
J 30.1	Алергичен ринит, причинен от полени	6	7	5	4
J 30.2	Други сезонни алергични ринити		1		
J 30.3	Други алергични ринити	2	2	4	2

J 41.0	Обикновен хроничен бронхит	2	1	2	3
J 44.0	Хр. обструктивна белодробна болест с ОРИДДП			2	
J 45.0	Астма с преобладаващ алергичен компонент	100	64	40	40
J 45.1	Неалергична астма	9	3	9	5
K 25	Язва на стомаха			1	
K 26	Язва на дванадесетопръстника		1		
K 51.0	Улцерозен колит				
K 73	Хр. персистиращ хепатит, некласифиц. другаде	1			
K 80.4	Камъни на жлъчните пътища с холецистит	1			
K 86.1	Хроничен панкреатит				
K90.0	Цьолиакия	1	1		
K 90.8	Други нарушения в резорбцията на червата			1	
L 40.0	Псориазис вулгарис		1		1
M 00	Пиогенен артрит				
M 02	Реактивни артропатии				
M 08.0	Юношески ревматоиден артрит	1	1		
M 08.8	Други юношески артрити	1	2		2
M 32.8	Други форми на дисеминиран Lupus erythematodes				1
M 45	Анкилозиращ спондилит				
M 47	Спондилоза		1		3
M 50.0	Увреждане на междупрешлените дискове				
M 91-92	Юношеска остеохондроза на таза, бедр.кост и др.		1	3	6
N 03	Хроничен нефритен синдром	1	1		
N 04	Нефрозен синдром				
N 05	Нефритен синдром, неуточнен			1	1
N 11	Хроничен тубулоинтестициален нефрит		2		
N 13	Обструктивна и рефлуксна нефропатия				
N 18	Хронична бъбречна недостатъчност				
N 20	Камъни в бъбрека	1	1	2	6
Q 05.0	Спина бифида				
Q 05.2	Лумбална spina bifida с хидроцефалия				
Q 11.2	Микрофталм	1			
Q 16.4	Други вродени аномалии на средното ухо				
Q 20.3	Vcc дискордантно свързване на камерите с артерии	1			
Q 21.0	Междукамерен септален дефект	1	1	1	
Q 21.1	Междупредсърден септален дефект	1	1		1
Q 21.2	Предсърднокамерен септален дефект				
Q21.3	Тетралогия на Fallot				

Q 22.0	Атрезия на клапата на белодробната артерия				
Q 22.1	Вродена стеноза на клапата на белодр. артерия				
Q 22.4	Вродена стеноза на трикуспидалната клапа				
Q 23.0	Вродена стеноза на аортната клапа	1	1		
Q 23.2	Вродена митрална стеноза				
Q 23.3	Вродена митрална инсуфициенция				
Q 24.0	Dextrocardia				
Q 24.8	Други уточнени вродени аномалии на сърцето	1			
Q 25.0	Отворен дуктус артериозус				
Q 25.1	Коарктация на аортата				
Q 25.6	Стеноза на белодробната артерия				
Q 26	Вродени аномалии на големите вени				
Q 26.8	Други вродени аномалии на големите вени				
Q 43.0	Други вродени аномалии на червата	1			
Q 61.1	Бъбречна поликистоза, инфантилен тип				
Q 61.4	Бъбречна дисплазия			1	1
Q 62.1	Атрезия и стеноза на уретера	2			
Q 65.0	Вродена луксация на бедрото, едностранна				1
Q 77.4	Ахондроплазия	1			
Q 78.0-78.2	Други остеохондродисплазии	2	2	1	1
Q 80.1-80.2	Вродена ихтиоза	1			
Q 91.0	Синдром на Edwards				2
Q 96	Синдром на Turner	1		1	
T 90.3, 90.5	Последици от травми на главата	3	1		
T 95.0	Последици от термични и химични изгаряния				
	Общо диспансерни ученици	455	405	231	333

Забележка:

Колона 1 – вписва се кодът на заболяването по международната класификация на болестите, 10-та ревизия.

Колона 2 – вписват се само заболяванията, за които има диспансеризирани ученици от училището, като се използва списъкът на болестите, при които децата подлежат на диспансеризация по Приложение № 4 към чл. 12 по Наредба № 39 от 2004 г. за профилактичните прегледи и диспансеризацията

Колона 3 – вписва се броят ученици, диспансеризирани за съответното заболяване по време на профилактични прегледи, извършени в периода от месец септември до месец декември.

V. Регистрирани заболявания и аномалии при основния профилактичен преглед на учениците, отразен в личните им профилактични карти

Заболявания и аномалии	Шифър	Брой ученици всичко	В това число		
			I клас	VII клас	X клас
1	2	3	4	5	6
Общ брой ученици	0	**19 883**	1 175	1 141	1 168
Общо прегледани ученици	1	**19 363**	1 080	1 033	1 004
Туберкулоза (A15-A19)	2				
Злокачествени новообразувания (C00-C96)	3				
Болести на щитовидната жлеза (E04-E07)	4	3		1	
Захарна болест (диабет) (E10)	5	6		1	3
Затлъстяване (E65-E68)	6	182	4	22	28
Болести на кръвта и кръвотворните органи (D50-D69)	7	3			1
Неврози (F40-F48)	8	2	1	1	1
Специални симптоми и синдроми (заекване, тикове, анорексия, енурезис, стереотипи) (F95, F98)	9	5	4		1
Специфично забавяне в развитието (F84)	10	21	9	1	7
Олигофрения (F70-F79)	11	1	3		
Детска церебрална парализа (G80)	12	8	4	3	1
Епилепсия (G40)	13	17	2	1	4
Нарушения на рефракцията и акомодацията (H52)	14	89	8	4	16
Смущения в зрението (H53)	15	186	27	37	21
Слепота и намалено зрение (H54)	16	4			
Болести на ухото и на мастоидния израстък (H65-H93)	17	4	1	1	
в т.ч. Глухота (H90)	18				
Остър ревматизъм и хронична ревмат. кардиопатия (I00-I09)	19	1			1
Хипертонична болест (I10-I15)	20	3		1	
Хронични заболявания на тонзилите и аден. вегетации (J35)	21	5	3		
Алергичен ринит (J30)	22	18	2	2	3
Пневмония (J12-J18)	23	11	2	2	6
Хроничен бронхит (J41-J44)	24	27			
Астма (J45)	25	83	19	4	23
Язва на стомаха и дванадесетопръстника (K25-K26)	26	1			2
Гастрит и дуоденит (K29)	27	5			1

Заболявания и аномалии	Шифър	Брой ученици всичко	В това число		
			I клас	VII клас	X клас
Абдоминална херния (K40-K46)	28				
Хроничен хепатит (B18.1, B18.8, K73)	29	1	1		
Остър и хроничен гломерулонефрит (N00-N08)	30				
Остър и хроничен пиелонефрит (N10-N16)	31				
Камъни в бъбрека и уретера (N20-N23)	32	3		1	2
Кръвотечения от половите органи и смущения на менструацията (N91-N94)	33	1			
Артропатии и сродни заболявания (M00-M36)	34				
Плоско стъпало, придобито (M21.4)	35	7	2	2	1
Гръбначни изкривявания (M40-M43)	36	6	5		1
Вродени аномалии (Q00-Q99)	37	16	2	2	2
в т.ч. на сърдечно съдовата система (Q20-Q27)	38				
крипторхизъм (Q53)	39				
Късни последици от травми и отравяния (T90-T95)	40				
Други	41	12	1		1
Открити заболявания - всичко	**42**	**731**	**100**	**86**	**126**